

Sygn. akt II CZ 98/04

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)
SSN Tadeusz Domińczyk (sprawozdawca)
SSN Marian Kocon

w sprawie z wniosku dłużnika Przedsiębiorstwa
Produkcyjno-Uslugowo-Handlowego "S. – A." Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P.
o otwarcie postępowania układowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 września 2004 r.,
zażalenia dłużnika
na postanowienie Sądu Okręgowego w P.
z dnia 16 lutego 2004 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2004 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił kasację dłużnika PPHU „S. – A.” Sp. z o.o. w P. od postanowienia tego Sądu z dnia 26 listopada 2003 r. oddalające zażalenie na postanowienie Sądu pierwszej instancji umarzające postępowanie układowe. Sąd Okręgowy powołał się na przepis art. 24 § 3 rozp. Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. Prawo o postępowaniu układowym (Dz. U. Nr 93, poz. 836 ze zm.), z treści którego wyprowadził wniosek, iż kasacja przysługuje tylko na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające podanie o otwarciu postępowania układowego, względnie umarzające takie postępowanie. Zaskarżone kasacją postanowienie do żadnej z tych kategorii postanowień nie należy, a co za tym idzie nie jest ono zaskarżalne.

W zażaleniu dłużnik zwalcza stanowisko Sądu Okręgowego, zarzucając temu Sądowi błędne odczytanie powołanego przepisu. Domaga się w związku z tym uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 24 § 3 powołanego na wstępie rozporządzenia na postanowienie uwzględniające podanie o otwarciu postępowania układowego nie ma zażalenia. Na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające takie podanie oraz umarzające postępowanie służy kasacja. Z takiego uregulowania wynika jednoznacznie, że kontroli instancyjnej podlegają tylko postanowienie sądu pierwszoinstancyjnego oddalające podanie o otwarciu układu, bądź umarzające to postępowanie. Sąd drugiej instancji rozpoznając zażalenie na tego rodzaju postanowienie może zatem je albo oddalić albo, orzekając reformatoryjnie, w przypadku oddalenia podania otworzyć układ, w przypadku zaś umorzenia postępowania układowego, uchylić postanowienie w tym względzie. Wymieniony przepis traktuje zatem o zaskarżalności postanowień drugoinstancyjnych w przedmiocie odmowy otwarcia układu lub umorzenia postępowania układowego i tylko takie rozumienie tego przepisu nadaje mu właściwy sens. W tym też duchu wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 kwietnia 2002 r., II CZ 24/02 (niepubl.) stwierdzając: „... należy przyjąć, że art. 24 § 3 zd. 2 in fine p.p.u. dopuszcza skargę

kasacyjną na wszystkie wydane przez sąd drugiej instancji postanowienia co do umorzenia postępowania (orzekające o umorzeniu lub utrzymujące w mocy orzeczenie sądu pierwszej instancji o umorzeniu) – także zatem na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na umorzenie postępowania przez sąd pierwszej instancji z powodu niedojścia do skutku układu”. Takiemu zapatrywaniu Sąd Najwyższy dał też wyraz w niepubl. orzeczeniu z dnia 21 maja 2004 r., V CZ 40/04.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie nie podziela natomiast stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2002 r., I CK 118/02 (OSNC 2003/6/87), w tezie odwołującego się do brzemienia art. 24 § 3 powoływanego rozporządzenia. Wymagałoby to bowiem klasyfikowania wydawanych przez sąd drugiej instancji postanowień w przedmiocie umorzenia postępowania układowego na te podlegające zaskarżeniu i niezaskarżalne, do czego brzmienie przepisu nie uprawnia, a w odniesieniu do postanowień oddalających podanie o otwarcie układu trudno byłoby nawet wskazać na sytuacje, w których mogłyby one zapaść.

Z tych względów i na zasadzie art. 386 § 4 w związku z art. 393¹⁸ § 1 i 3 oraz art. 397 § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

Ubocznie tylko należy zauważyć, że umorzone zostało postępowanie układowe otwarte postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 30 września 2002 r. Stosownie zatem do treści art. 536 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535) postępowanie w sprawie podlega przepisom dotychczasowym.